

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1145
van **ELS ROBEYNS**
datum: 6 mei 2021

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Openbaar vervoer - Corona-exitplan

In mei 2020 daalde het aantal reizigers van De Lijn tot 14 procent en dit herstelde zich maar tot ongeveer de helft van de normale capaciteit. De Vlaming had het algemene gevoel dat een publieke plaats zoals de bus niet veilig is. Het is vaak niet mogelijk om voldoende afstand te houden met andere mensen en de bussen zitten regelmatig overvol. Ook de extra maatregelen op de bus, enkel digitaal betalen en het dragen van een mondkapje kunnen redenen zijn waarom mensen voor andere vervoermethodes kiezen.

De minister herhaalde een aantal weken geleden dat ze nog steeds een modal shift van 40% in Vlaanderen en 50% in de steden nastreeft. Ze stelde eveneens dat ze inzet op het gebruik van de fiets maar dat De Lijn ook werkt aan een corona-exitplan, waarmee ze het openbaar vervoer opnieuw aantrekkelijk wil maken en de reizigers opnieuw vertrouwen wil geven dat het openbaar vervoer nemen op een veilige manier kan. Dat plan kan pas ingaan als er opnieuw minder coronamaatregelen zijn.

1. Kan de minister meer toelichting geven bij het corona-exitplan?
 - a) Wat zijn de grote lijnen van het corona-exitplan en welke maatregelen zitten daarin?
 - b) Vanaf wanneer wordt dat plan van kracht?
 - c) Op welke manier kunnen met het plan reizigers opnieuw overtuigd worden dat reizen met het openbaar vervoer veilig is?
 - d) Zijn er financiële meerkosten aan de maatregelen die in het plan zitten? Zo ja, hoeveel bedragen die?
2. Hoe groot is de financiële impact van de coronacrisis op De Lijn tot op heden? Is in steunmaatregelen voorzien ter compensatie?
3. Zijn er studies bekend over het gevaar op besmetting, specifiek op bussen en trams? Is er onderzoek gebeurd naar het aantal besmettingen op bussen en trams van De Lijn?
4. Hoe evolueren de reizigerscijfers de afgelopen maanden? Op welk percentage zit men in vergelijking met precoronatijden?

ANTWOORD

op vraag nr. 1145 van 6 mei 2021

van **ELS ROBEYNS**

1. a-c) Er zijn een aantal verschillende fases in het corona-exitplan. De Lijn zet al vanaf het begin van de coronacrisis in op het zo veilig mogelijk reizen met het openbaar vervoer, deze inspanningen worden onverminderd verder gezet.

- Denk maar aan de mondkemperplicht die er kwam omdat social distancing nergens ging in openbaar vervoer, het goed verluchten van de voertuigen, extra poetsbeurten, de inzet van versterkingsritten met eigen voertuigen, exploitantenvoertuigen en autocars, het cashless betalen, ...
- Met de 'Vlot en Veilig'-campagnes sensibiliseert De Lijn haar reizigers al geruime tijd rond de maatregelen op haar bussen en trams.
- De Druktemeter geeft de reiziger een drukte-indicatie mee.

Wanneer de angst voor de bevolking om in publieke ruimtes samen te komen daalt, zal De Lijn ook meer activerende campagnes voeren.

Onder de koepel 'Stap gerust op De Lijn' zal er de komende maanden in de eerste plaats ingezet worden op **securisatie**: Openbaar vervoer nemen is veilig! Dit doen we niet enkel door te communiceren over onze Corona-preventiemaatregelen, maar ook door 'daden'. Zo zal de komende maanden de (grondige) poetsfrequentie hoog blijven. Wanneer we uit onze klantenbarometer merken dat het securisatielook haar vruchten begint af te werpen, gaan we over naar de **heractivatiefase**. De Lijn wil samen met steden en gemeenten aan heractivatie doen. Het is de ambitie van De Lijn om de lokale economie, de lokale recreatiesector, de lokale horeca, de lokale cultuursector ... te betrekken. Tijdens de maanden juli en augustus zal deze fase vooral gericht zijn op de occasionele gebruikers.

Vanaf september ligt de focus op de bestaande klantenbasis, waaronder de abonnees. Ook deze wil De Lijn massaal opnieuw aan boord van hun voertuigen krijgen.

d) Zie het antwoord op vraag 2 (overzichtstabel).

2. Sinds de aanvang van de Coronacrisis ontving De Lijn steunmaatregelen die de financiële impact van deze crisis afdekten. In 2020 spreken we over een bedrag van 67,3 miljoen euro, voor het eerste semester van 2021 wordt er een bedrag van ongeveer 70,5 miljoen euro verwacht. Deze compensaties zijn op te delen in een aantal grote blokken en worden hieronder weergegeven:

Type Kost	2020	Semester 1 2021
Verlies Vervoeropbrengsten	69,8M€	40,9M€
Exit Maatregelen – Communicatie	1.3M€	3,1M€
Veiligheidsmaatregelen (ontsmetting en bescherming personeel)	6.9M€	4,8M€
Impact op operaties (lockdowns & pauzemomenten in onderwijs)	-14,6M€	3,4M€

Versterkingsritten autocars	6,5M€	19,4M€
Impact Technische Werkloosheid	-2.6M€	-0,6M€

Na de eerste lockdown in 2020 is De Lijn steeds blijven rijden aan een normale dienstverlening. De eerste lockdown, samen met de afkoelweken in het onderwijs, verklaren waarom de impact op operaties in 2020 nog een negatief cijfer vertoonde. Voor de resterende maanden van 2021 kan dit onmogelijk worden ingeschat en gaat De Lijn uit van een normale inzet cfr. de corona afspraken.

- In het najaar van 2020 publiceerde de UITP (internationale unie van openbaar vervoer) een policy paper over de COVID-veiligheid van het openbaar vervoer. In de paper halen ze een aantal internationale studies aan die het risico om COVID op te lopen op het openbaar vervoer onderzochten. Deze studies wijzen uit dat, mits mondknasterdracht en ventilatie, de kans om COVID op te lopen op het OV heel erg klein is.

De Lijn heeft in januari een aantal CO₂-metingen laten uitvoeren om het effect van ventileren en verluchten wetenschappelijk te kunnen meten. Uit die eerste vaststellingen bleek dat voldoende ventilatie een positief effect heeft op de luchtkwaliteit.

De Lijn kiest ervoor om haar eigen metingen aan te vullen met de metingen van een externe firma om zo tot een gedegen conclusie te komen. IDEWE, de externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk van De Lijn, is de externe partij die de metingen uitvoert. Het onderzoek is volop bezig, er werden al verschillende metingen gedaan en er staan er nog een aantal gepland. Er wordt vooral bekeken hoe drukte (meer volk) en ventilatie de CO₂-waarden beïnvloeden. Tijdens de wintermaanden waren er niet zo veel reizigers aanwezig op de voertuigen waar metingen werden uitgevoerd. Nu focussen de metingen zich op drukker bezette voertuigen (voornamelijk schoolritten).

- Onderstaande tabel toont de maandelijkse evolutie van de reizigers van De Lijn met als referentiejaar 2019. De meest recente evoluties in maart en april tonen een daling van 61% tot 65% t.o.v. dezelfde periode in 2019. De evoluties zijn sterk afhankelijk van de geldende Corona maatregelen (bijvoorbeeld verlengde paasvakantie).

Jaar	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
2019	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
2020	20%	-12%	-49%	-89%	-82%	-62%	-51%	-53%	-46%	-53%	-71%	-64%
2021	-55%	-68%	-61%	-65%								